

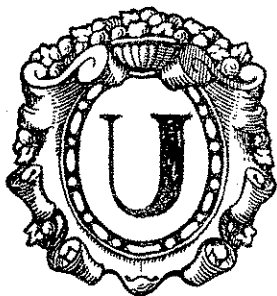
REVISTA DEL CENTRE DE LECTURA

ANY II.

REUS, 15 D'ABRIL DE 1921

NUM. 30.

CADA QUINZE DIES



N inspirat poeta de la terra catalana,— l'Apelés Mestres —més enamorat de les flors, de les plantes humils i dels petits insectes, quins amors ha cantat en tota mena d'estrofes, que no pas dels homes pels qui ha tingut, a tot hora, fines i penetrants ironies, diu, en un dels seus llibres de versos, que

la humanitat no té lògica
o, si la té, es ben estranya,
puix renega de les mosques,
i persegueix les aranyes.

I aquesta manca de lògica que'l poeta senyala, salta, cent cops cada dia, a la vista del home que, àdhuc no poguent sentar plaça d'observador subtil i destre, tingui el seny reposat i la mirada clara i serena. I així és de véure, per exemple, com el mateix mestre d'estudi a qui unes vegades es presenta com a pedra fonamental del progrés humà, altres vegades és portat a l'escenari del teatre com a símbol vivent de la

carrincloneria i de lo ridícol, pels desaprofitejats autors d'astracanades i d'obretes del pitjor dels gustos; i com són escullits, quasi bé sempre, per a actuar en la vida pública, administrar els bens comunals i encarrilar la vida ciutadana, aquells homes que tenen una vida privada a la que no li manca cap màcula, aquells que no han sapigut sostenir i millorar el seu propi patrimoni, aquells, en fi, que no han tingut capacitat per a guiar als propis fills en la ruta del viure.

Però de tots els casos que poden esmentar-se de manca de lògica o de sobres de lògica estranya en els homes, cap altre, potser, n'hi haigi, tan dolorós i desconsolador, com el cas que ara ha prè aire d'actualitat, amb motiu de la prohibició que el senyor Bisbe de Barcelona acaba de decretar, respecte de les festes mundanes organitzades amb l'excusa, més que amb el fi, sovintment, de fer caritat. En prò i en contra de les ordres entenimentades de l'autoritat eclesiàstica barcelonina, es vé parlant llarga i detingudament. Els uns, obediets als dictats d'una moralitat rígida i puríssima, i movent-se dintre de les nor-

mes d'una consciència honrada i sana, aplaudeixen amb entusiasme aquestes ordres. Els altres, els que no filen tan prim, hi posen, és de suposar que moguts per un bon desig, alguns reparos, fent notar el perill de la impossibilitat d'exercitar la caritat, en el que es trobaran, un gros número d'associacions benèfiques, en estar privades dels ingressos crescuts que d'aquelles festes mundanes treuen avui. Qui té raó? Qui hi véu més clar? Aquest és el problema, de solució certament ben difícil.

Les *corrides de toros*, embrutidores de les multituds, no poden ésser acceptades, ni tolerades, pels moralistes, àdhuc pels menys escrupulosos. Les festes de la flor, per a que les nostres filles i germanes imitin els modals i maneres de les descocades floristes de teatres i cafès cantants, no poden merèixer l'aprobació de cap pare, ni de cap germà. Les sessions cinematogràfiques de pel·lícules policiaques i dramons que posen els cabells de punta i que giren a l'entorn del furt i de l'adulteri, ningú serà capaç de negar que són altament perilloses per a tothom, i molt especialment pels ulls i per l'ànima dels infants. Acudir a aquestes festes i altres per l'estil, o bé al joc, que encara és pitjor, buscant en elles el diner per a la caritat, és, doncs, repugnant i no deu tolerar-se, puix la caritat no ha pas de viure de les engrunes del vici i de la amoralitat, sinó de la molla blanca i esponjosa de la virtut; i la caritat feta amb aquests diners que deuen cremar la mà que els recull, no pot ésser, de cap de les maneres, fruit de benedicció, puix si aneu al fons corrupte de les aigües tèrboles i estancades, en busca del fang amb el que modelar una Venus de formes divinals, tingueu la seguretat de què, per hàbil que siga l'artista creador, no tindreu sinó una Venus bruta i pestilent com el fang amb què ha sigut feta.

Estem completament d'acord, direu segurament. Però els cabals que d'aquestes festes de moral de mànega ampla avui ra-

gen, qui els suplirà, quan aquestes fonts s'hagin estroncat? Els aportaran, tal volta, aquells pares bondadosos i mansos que passen, resignats, pel sacrifici de deixar que les seves filles s'endinzin en les interioritats sempre pecaminoses de les taules d'un teatre? Els substituiran, potser, aquells jovenets als qui els riuen les orelles, o bé els Don Joan conqueridors de barba blanca als qui els cau la baba en contemplar una noia fresca i hermosa que els hi posa un clavell al trau de l'americana? És més que probable què, ni els primers, ni els segons, ni cap altre, donaran en lo successiu, graciosament, sense lo que podríem dir-ne compensacions, les pessetes que ara gustosament, entreguen per a exhibir-se i ésser participants de les festes batejades de benèfiques. Així sembla demostrar-ho, sense anar més lluny, lo que passa amb la benemèrita *Junta d'extinció de la mendicitat*, de Reus.

Un company i amic estimat, en Banús i Sans, ens ha assabentat aquests dies, en la premsa local, de la situació econòmica de la mentada Junta. Per entre mig de l'enfarc de xifres publicades en els diaris, s'hi endevinen, clarament, dues coses: la migradesa dels donatius que van a nodrir la caixa de la Junta, i lo crescut de les sumes obtingudes per camins que, encara que confessats i inconfessables, tothom sap que són els que arrenquen de les sales de joc. Prohibit el jugar, no per això han augmentat ni el número de donants voluntaris, ni les quotes dels que, fins ara, han fet l'obra de misericòrdia de sostenir l'actuació benefactora d'aquesta Junta, i tot fa sospitar que, a no trigar gaire, els socors que venien rebent els pobres desvalguts de Reus, es trobaran seriosament amenaçats.

I ara penseu que el joc, tard o d'hora, rebrotarà, puix aquesta plaga social té arrels molt fondes, i si no són prou a donar-li nova revifalla l'extensió i l'intensitat del vici, n'hi daran els interessos creats o bé la proximitat d'unes eleccions, sense parar

esment en el rastre, que el joc deixa, de llars arruïnades, d'esposes ploroses i adolorides, i de tendres infants mal nodrits i pitjor educats. En canvi, les festes benèfiques, que no porten el seguici de malvestats que porta al joc, però que tampoc serveixen per a tapar boques que amenassin cridar, ni per a omplir butxaques sempre afamades, un cop suprimides, tornaran a repetir-se, fins si voleu corregides i augmentades, amb la sola diferència de que ja no serà la caritat la que servirà de tapabruts. I aquests dies de prova que amenacen a la nostra *Junta d'extinció de la mendicitat*, i que s'esfumaran perquè el joc treurà nova brotada, arribaran també

per a no poques associacions de beneficència que hi trobaran, en ells, la fallida.

Aquí teniu, doncs, el perill de que les sanitoses disposicions del Prelat barceloní, no siguin viables. Però que'l perill hi sigui efectivament, no vol pas dir això que aquestes disposicions no mereixin l'aplaudiment, l'encoratgement i les alabances de la gent de sà criteri i de bon cor. Això vol dir, senzillament, que no hi prou bondat en els homes i que, per desgràcia, entre ells, n'hi han ben pocs que tinguin la puressa d'ànima i l'amor al proïsme, que ha demostrat posseir l'home bondadós que s'assenta en la cadira episcopal de la Seu barcelonina.

O. ROVELLAT PRAT.



A LA ROSA DE JERICHO

*Ta corol·la crucífera i daurada
Conserva eternament el seu colò
Car ets la sòla flor qu'un cop taylada
Reviu i s'obra sempre en la frescó.*

*Com David i Jesús a Bethlem nada
Feu florir tota Syria, ta llevò.
I al ser Josué en la Terra desitjada
Vas florir pels soralls de Jerichó.*

*I vas florir també pel mont Calvari,
Qu'al Gòlgotha tes flors van fé un rosari
Sent dènes les cinc llagues del Sengor.*

*Per xò fas el miracle de reviure
I sclatant altre cop el teu somriure
Com un Deu ressucita ton odor.*

A LA ROSA DE THÉ

*¡Oh! Pal·lida verge—que n'ets malaurada
I fas la mirada—com mystica sor,
Demunt de ton rostre—plorant la rosada
te posa topasis—que són un thresor.*

*El sol amb tristesa—de tu s'apiada
I un raig se reflexa—al mig del teu cor
Que't treu la recansa—de flò enamorada
I lluu ta corol·la—mateix que fós d'or.*

*Lluus dalt de la branca—mateix qu'un stel
Que vol ser floreta—i baixa del cel.
¡Oh! dòna malulta—de galta sblaimada.*

*¡Oh! rosa forjada—del més beyl metayl,
Ets tan encisera,—ets tant delicada
Qu'un raig de la lluna—te vol per mirayl.*

PERE ARNAU.